

Šolsko leto se je končalo dne 2. avgusta leta 1866.; izpiti so se vršili dne 31. julija in dne 1. in 2. avgusta.

S tem šolskim letom je prenehal pripravniški tečaj. Zakaj je prenehal in kaj je nagnilo višjo šolsko oblast, da je sklenila opustitev tega tečaja, tega ni v obranjenih zapiskih zabeleženega; tam stoji vpisan le odlok deželne vlade kranjske z dne 5. oktobra leta 1864., št. 11240, s katerim se ukazuje, da ima jenjati idrijski pripravniški tečaj ob zvršetku šolskega leta 1865/66.

Zakaj se je torej opustil pripravniški tečaj v Idriji? Veliko pomanjkanje učiteljev je bilo vzrok, da se je leta 1852. poleg dvoletne pripravnice v Ljubljani, katera ni mogla cele dežele zadostno zalagati z učiteljstvom, ustanovil še v Idriji podoben učni navod, namreč enoletni pripravniški tečaj. Ta tečaj je vsaj iz početka in za prvo silo zadostoval svojemu namenu. Za tedanje razmere se je smel imenovati celo dober. Poučevali so na njem spretni učitelji, katere je višja šolska oblast večkrat pohvalila in se jako priznalno izrazila o njihovem delovanju. Storili so po svoji moči vse, kar se je pač dalo storiti v kratkem času enega samega šolskega leta. Vzgojili so ti moške lepo vrsto izvrstnih učiteljev, katerih še sedaj nekaj uspešno deluje na šolskem polju, večina pa že počiva od naporenega učiteljskega dela v hladnem grobu. Dodani imenik pripravnikov v vseh letih, kar je obstajal ta tečaj, nam priča, da so skoro vsi dosegli svoj namen in postali učitelji. Glavna napaka pri idrijskem pripravniškem tečaju je bila pač ta, da je trajal samo eno leto. V enem letu še tako izvrsten učitelj ne more iz učenca napraviti dobrega učitelja, posebno še iz učenca, ki ima le nezadostne predštudije. Razumevno je torej samo ob sebi, da tak enoletni tečaj ni mogel več zadostovati svoji nalogi, da ni več odgovarjal napredujočemu duhu v razvoju šolstva, in da se je moral radi tega opustiti. Ohranil bi se bil pač lahko, ako bi se bil izpopolnil vsaj v dvoletno pripravnico. Na to pa tedaj ni mislila višja šolska oblast. Prvič zato ne, ker je postalo pomanjkanje učiteljev manj občutljivo, in drugič se je itak mislila preosnovati ljubljanska pripravnica in razširiti v štirirazreden zavod; da so bili proti nadaljnemu obstoju pripravniškega tečaja v Idriji, oziroma proti preosnovi istega tudi financijski pomisleki, se razume samo ob sebi. Posledica vseh teh ozirov in razmer je bila ta, da je prenehal pripravniški tečaj v Idriji.

Preden se sklene kronika, še nekaj besedi o idrijskih pripravnikih. Gojenci idrijskega tečaja so bili večinoma sinovi rudarjev in pa revnih kmetijskih staršev. Nekateri družine so imele izvenidrijske pripravnike leto za letom na stanovanju. Navadno so plačevali po 9—10 gld. na mesec za vse. Imovitejši kmetje so dajali gospodarjem, pri katerih so stanovali njih sinovi-pripravniki, navadno namesto denarja živila, le za stanovanje, perilo, svečavo itd. so dokladali par goldinarjev. Bolj siromašni pripravniki so imeli pri dobrih ljudeh enkrat ali po večkrat brezplačno hrano, bodisi da so zato poučevali otroke v dotični družini, bodisi da so podpornikom kaj pisarili i. dr. Tuintam je tudi pripravnik, več glasovirja, za hrano poučeval otroka v glasbi. V veliko pomoč in v veliko gmotno olajšanje so bile za pripravnike tudi ustanove, katere je leto za letom uživalo nekaj pripravnikov; vse ustanove, kar jih je bilo podeljenih idrijskim pripravnikom, so znesle, kakor nam kaže statistika, kaj lepo svoto.

Statistika.

	Šolsko leto.											Skupaj			
	1862/63	1863/64	1864/65	1865/66	1866/67	1867/68	1868/69	1869/70	1870/71	1871/72	1872/73				
1. Število.															
začetkom	14	20	19	17	22	17	16	9	16	18	14	8	5	13	208
izostali	—	—	1	2	—	—	2	2	4	—	1	2	—	1	15
koncem	14	20	18	15	22	17	14	7	12	18	13	6	5	12	193
2. Rojstni kraj.															
Mesto Idrija	8	11	12	11	9	3	2	2	1	2	2	—	—	1	64
Kranjsko	6	9	7	6	12	13	13	7	13	9	12	6	4	11	128
Štajersko	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	4
Primorsko	—	—	—	—	—	1	1	—	2	5	—	—	—	1	10
Koroško	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Ogrsko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Skupaj	14	20	19	17	22	17	16	9	16	18	14	8	5	13	208
3. Vera.															
Rimsko-katoliške vere												208			
4. Materinščina.															
Vsi Slovenci												208			
5. Starost.															
15 let	5	—	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	10
16 »	2	7	5	6	4	2	3	1	—	—	—	1	1	—	32
17 »	—	3	5	4	6	4	3	2	3	7	2	—	1	3	43
18 »	2	3	1	3	1	6	2	1	3	—	4	1	3	4	34
19 »	—	—	1	—	1	—	3	3	3	3	1	3	—	2	20
20 »	1	1	3	1	4	1	1	1	5	1	4	—	—	1	24
21 »	—	—	—	—	1	1	—	1	—	2	—	—	—	2	9
22 »	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	2	1	—	—	7
23 »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
24 »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
25 »	—	1	1	—	1	—	1	—	—	1	1	—	—	1	7
26 »	1	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	4
27 »	—	—	1	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	4
30 »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
31 »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
34 »	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
35 »	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
36 »	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
37 »	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
40 »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skupaj	14	20	18	15	22	17	16	9	16	18	14	8	5	13	208
6. Predštudije.															
III. r. glavne šole	14	19	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
IV. r. glavne šole	—	—	—	12	16	13	14	6	7	10	7	2	—	4	91
I. r. realke	—	—	2	3	2	1	1	—	1	1	—	1	1	—	13
II. r. realke	—	—	—	—	1	—	1	1	1	2	1	1	—	3	11
I. r. gimnazije	—	1	—	2	3	3	—	2	4	1	3	—	—	2	21
II. r. gimnazije	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	3	3	3	3	16
III. r. gimnazije	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	1	5
IV. r. gimnazije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Skupaj	14	20	19	17	22	17	16	9	16	18	14	8	5	13	208

(Dalje.)

Pravila

Hranilnice in posojilnice „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani,

registrovane zadruge z omejenim jamstvom.

Smoter zadruge.

§ 1.

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani je registrovana zadruga z omejenim jamstvom po zakonu z dne 9. aprila 1873. l. Njen smoter je:

- 1.) Svojim zadružnikom s prevzetjem deležev dajati priložnost, da svoje prihranke plodonosno nalagajo in
- 2.) istim dajati s kolikor moči ugodnimi in ceni mi pogoji posojila

Firma in sedež.

§ 2.

Zadružna firma se glasi:
Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“, registrirana za-
druga z omejenim jamstvom.
Svoj sedež ima v Ljubljani.

Imetje.

§ 3.

Zadružno imetje tvorijo:
a) deležne vloge zadrušnikov;
b) rezervni zaklad;
c) vsa druga sredstva, ki se sprejmo v doseg smotra (§ 1.)

Prometna sredstva:

§ 4.

Ta so:
a) zadružno imetje z izključenjem rezervnega fonda;
b) obrestujoče se hranilne vloge;
c) posojila, vzeta na zadružni kredit in
č) v teku leta prejeta vračila, obresti in drugi prispevki.

Deleži. Kako se isti tvorijo.

§ 5.

Vsak delež znaša 50 K. Zadrušniki smejo imeti po več deležev, koliko pa največ, določi občni zbor.

Vsak delež treba vplačati v polnem znesku. Pri tem so dovoljeni najmanjši roki po 2 K na mesec.

Vsak zadrušnik dobi deležno knjižico, v katero se vpisuje pomno-
žitev ali odpadek.

Deležo na druge osebe prenesti brez dovoljenja načelstva je pravno neveljavno.

Zadrušniki. Vstopnina.

§ 6.

Zadrušniki postanejo v prvi vrsti učne osebe vseh kategorij javnih in zasebnih šol, potem učiteljska društva in končno vsak neoporečen državljani. Pristop se mora načelstvu pisмено naznati. Načelstvo odloči o sprejemu, ne da bi moralo za morobitno odklonitev navajati vzrokov.

Vsak zadrušnik plača pri sprejemu pristojbino, ki pripade rezervnemu zakladu. Znesek pristojbine določa občni zbor.

Zadrušnik, ki je pri kakem obstoječem hranilnem ali posojilnem društvu zadolžen, naj to pri prošnji za posojilo načelstvu naznani.

Ako bi kdo tega ne storil, ga načelstvo lahko kazensko-sodno naznani zaradi zavajanja.

Zadružni register.

§ 7.

O vseh zadrušnikih je voditi zaznamek, v katerem naj bo vpisano krstno in rodbinsko ime zadrušnikovo, njegov stan, dan vstopa, število deležev in njih odpoved. V ta zaznamek sme vsakdo pogledati. (Zadružni zakon z dne 9. aprila 1873. 1.)

Pravice zadrušnikov.

§ 8.

Pravice zadrušnikov se prično s prvim vplačilom na delež in so:
1.) pravica glasovanja ter aktivna in pasivna volilna pravica na občnem zboru; društva (§ 6) imajo po svojih poverjenikih samo aktivno volilno pravico;

2.) pod postavljenimi pogoji prositi za posojila;
3.) podavati hranilne vloge, ki se obrestujejo;
4.) prejemati deleže na dobičku podjetja po postavljenih pogojih;
5.) udeleževati se na fondih, ki so osnovani na podlagi § 3. po merilu določb, ki so veljavni zanje.

Dolžnosti zadrušnikov.

§ 9.

Zadrušniki se zavežejo:
1.) vplačati vsaj en delež in
2.) ne ravnati proti pravilom, sklepom in interesom zadruge;
3.) jamčiti za izpolnitev vseh od zadruge pravoveljavno sklenjenih obvez, v kolikor zato ne zadostujejo blagajniška aktiva, po §§-ih 76.,

77. in 78. zadružnega zakona z dne 9. aprila 1873. leta do še enkratnega zneska podpisanih deležev. Pri tem je vseeno, ali so nastale te obveznosti pred vstopom ali šele med časom, ko je bil dotični zadrušnik.

Način jamstva.

§ 10.

Vsak zadrušnik jamči za slučaj, da nastane v letni bilanci izguba, s svojimi deleži. Ako pa napove zadruge konkurz ali ako zadruge likvidira, pa še z daljnim zneskom v enaki višini.

Dolžnost jamstva traja po zadružnem zakonu za prostovoljno ali neprostovoljno izstopivše člane ali njih pravne naslednike skozi eno leto po preteku poslovnega leta, v katerem je zadrušnik izstopil, in se razteza na vse obveznosti, ki jih je sklenila zadruge do izstopa zadrušnikovega.

Izstop.

§ 11.

Izstop je:

1.) prostovoljen:

a) Ako odpove zadrušnik vse deleže. Odpoved je pa le tedaj veljavna, ako je vsaj en delež popolnoma vplačan in ako jo je prejelo načelstvo do zadnjega dne meseca novembra tekočega poslovnega leta. Načelstvo mora prejem odpovedi potrditi pisмено.

b) Ako kdo svoj delež z dovoljenjem načelstva prenese na drugo osebo.

2. neprostovoljen:

a) zaradi smrti;
b) ako to sklene načelstvo, ker ni dotični izpolnoval zavez, ki so utemeljene v pravilih. Tak sklep mora zadružni načelnik posebno tedaj predlagati, ako se mora zadrušnika zaradi vračila zapadlega posojila sodnijsko tožiti, ali ako je izgubil državlanske pravice.

Oddaja posojil.

§ 12.

Posojila se dajejo le zadrušnikom na najkrajši čas enega meseca ali pa na daljši čas z določenimi roki vračanja. Predjem dobi vsak zadrušnik do višine vplačanih deležev, ne da bi dal posebne varnosti.

Posojila se dajejo le proti zadostni varnosti. Taka je:

a) Predaja zavarovalne police;
b) poroštvo (glede poroštva članov načelstva glej § 32.);
c) odstop rent, plače ali penzije;
č) zastava dragocenosti, vrednostnih papirjev itd. in
d) hipoteka.

Predjemi in posojila, ki jih je načelstvo dovolilo na podlagi pis-mene prošnje, se izplačujejo v tej meri, kolikor zmore blagajnica, in sicer po vrsti, v kateri so bile prošnje podane.

Vselej so pa predjemi pred posojili.

Za odklonitev posojil ni treba navajati vzrokov. Proti odklonitvi po-sojila ni dopustna nikaka pritožba.

Ako umakne prosilec svojo prošnjo že potem, ko se je posojilo do-volilo, je zavezan povrniti vse nastale stroške.

Vsa posojila in vsi predjemi se izplačujejo le proti monicam ali takim zadolžnicam, na podlagi katerih je dopustno okrajšano sodno po-stopanje.

Obrestna mera.

§ 13.

Pravico obrestno mero na daljši čas določiti, ima občni zbor. Pri tem naj se, če le mogoče, 7% per anno ne prekorači.

Obrestovanje se začneja tistega 1. ali 16. dne v mesecu, v katerem se je posojilo dalo, in se končuje s 15. ali zadnjim dnevom meseca, v katerem se je vrnilo posojilo.

Ravnanje z zamudnimi dolžniki.

§ 14.

Ako ne vrača dolžnik posojila pod dogovorjenimi pogoji, je zadružno načelstvo upravičeno, izreči izgubo zadružništva, vrhutega pa že vplačane deleže dotičnika v pokritje dolga porabiti, ne kratoč s tem zakonitega jamstva, in končno nepokrito svoto takoj sodnijsko iztožiti. Plačuje in toži se v Ljubljani. Zadrušnika se opominja zaradi plačila zapadlih rokov na njegove troške.

Sprejem posojil in hranilnih vlog.

§ 15.

Za povečanje prometnega fonda se smejo najemati posojila in spre-jemati hranilne vloge in sicer od zadrušnikov in nezadrušnikov do višine

vplačane svote deležev. Taka posojila in take hranilne vloge so proste vsakega jamstva.

Listine o takih posojilih in hranilnih vlogah se imajo glasiti na določeno ime.

Višino obrestne mere hranilnih vlog, kakor tudi roke za odpoved, potem najnižji in najvišji znesek hranilnih vlog določijo po sklepih občnega zbora načelstvo na podlagi deležev. Tozadevne spremembe treba na znanje dati. Vsak tak sklep se nanaša ravno tako na že vplačane ali pa na hranilne vloge, ki se bodo šele vplačale.

Obresti hranilnih vlog zapadejo polletno in sicer koncem junija in koncem decembra ali pa pri izplačilu vloge same.

Ako se obresti ne dvignejo v teku enega meseca po preteku označenih mesecev, se ravna z njimi, kakor z novimi hranilnimi vlogami.

Blagajniška gotovina.

§ 16.

Kako je nalagati začasno razpoložljivo blagajniško gotovino, določijo načelstvo, ravna se pri tem po načelnih določilih občnega zbora.

Rezervni fond.

§ 17.

Za pokritje morebitnih izgub, ki jih ni moči pokriti iz dohodkov poslovnega leta, se osnuje rezervni fond zadrage. Ta se sestavlja:

- 1.) iz letnega prihranka najmanj 5% čistega dobička po sklepu občnega zbora;
- 2.) iz pristojbin vstopa;
- 3.) iz zapadlih deležev (§ 5);
- 4.) iz drugih dohodkov, kakor daril, volil itd. in iz 1%, ki ga mora vsak pri prejemu posojila ali predujema plačati, dokler tako sklepa občni zbor.

Rezervnemu fondu se toliko časa priklada, da doseže višino 10% zadržanih deležev. Po dosegu tega zneska lahko občni zbor ustavi daljše priklade.

Ako bi se zadruga razdružila in ne bi bilo treba rezervnega fonda za pokritje morebitnih izgub nprorabiti celo nič ali pa le deloma, pripade ta kakor tudi vse imetje društvu „Učiteljski konvikt“ v Ljubljani.

Donesek „Učiteljskemu konviktu.“

§ 18.

Društvu „Učiteljski konvikt“ v Ljubljani se preda za njegove namene vsako leto ostanek čistega dobička po § 21.

Računski zaključek.

§ 19.

Koncem poslovnega leta (31. decembra) se napravi računski zaključek, ki ga je tekom prvega četrtletja objaviti nadzorništvo.

Ta zaključek obsegaj:

- 1.) vse dohodke in izdatke zadnjega leta po glavnih rubrikah knjigovodstva;
- 2.) poseben račun dobička in izgube;
- 3.) bilanco o stanu društvenega imetja koncem leta;
- 4.) število zadržanih, ki so pripadali ob času bilančnega zaključka zadržani, potem v teku bilančnega leta vstopivših in izstopivših zadržanih kakor tudi število pri bilančnem zaključku obstoječih in v teku bilančnega leta priraslih, odpovedanih in izplačanih deležev.

Bilanca.

§ 20.

V bilanci so navesti:

- 1.) kot pasiva: deleži zadržanih, zadržani dolgovi (posojila, hranilne vloge itd.), rezervni fond in morebitne že za prihodnje leto v naprej dvignene obresti.
- 2.) kot aktiva: vrednost inventarja, blagajniška gotovina, zadržane vrednostne papirje, morebitna vplačila na račun naslednjega leta, razposojene terjatve dolgov itd. Pri tem so navesti negotove terjatve le po verjetni vrednosti, neizterjive pa izločiti in odpisati. Preostanek aktiv je čisti dobiček.

Uporaba in razdelitev čistega dobička.

§ 21.

O uporabi čistega dobička odloča občni zbor.

Ko se je dotiral rezervni fond in ko so se odštele odmembe, ki jih je sklenil občni zbor, se porabi preostanek kot dividenda za obrestovanje deležev. Za najvišjo dividendo se določi 5%.

Ostanek čistega dobička pripade društvu „Učiteljski konvikt“ v Ljubljani. Dividenda se razdeli v razmerju na deleže storjenih plačil in na dobo kolikor časa so deleži ležali v dotičnem pravilnem letu.

Kolikor časa ni prvi delež popolnoma vplačan, so ne izplača nikaka dividenda; na to pripadajoči znesek se pripiše v dopolnilo deleža.

Izgube.

§ 22.

Ako bi izgub ne pokrili letni dohodek niti rezervni fond, morajo nepokrito vsoto nositi zadržani v razmerju števila svojih deležev in se dotična vsota od deležev odpiše, nakar se deleži z vplačilom zopet popolnijo. Tako dolgo, da niso na ta način prikrajšani deleži zopet popolni, se z njimi ravna kakor z onimi, ki še niso popolnoma vplačani (§§-i 5. in 8.) in se torej ne smejo odpovedati.

Ako bi bili v teku poslovnega leta zaradi izgub vplačani deleži obremenjeni s polovico njihovega skupnega zneska, mora načelstvo takoj sklicati občni zbor, ki sklepa po prejetju poslovnega poročila o daljnih korakih.

Uprava.

§ 23.

Notranjo in zunanjo zadržno delavnost ureja, vodi in nadzoruje:

- 1.) občni zbor;
- 2.) načelstvo in
- 3.) nadzorništvo.

Občni zbor.

§ 24.

V prvih treh mesecih vsakega leta skliče zadržno načelstvo redni občni zbor. K temu se imajo povabiti vsi zadržni najmanj 8 dni poprej z objavljenjem dnevnega reda. Izreden občni zbor lahko skliče po potrebi načelstvo. Sklicati pa se mora, ako to z navedbo namena a) sklene nadzorništvo ali b) zahteva pismenim potom desetina zadržanih.

Slepčnost.

§ 25.

Občni zbor je sklepčen, ako je osebno navzočih vsaj 20 zadržanih. Ako bi bil prvi občni zbor nesklepčen, se skliče o drugem času z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki pa je sklepčen brez ozira na število navzočih zadržanih. Od teh določb je izvzet slučaj, naveden v §-u 37.

Sklepati se sme le o točkah, ki so bile v vabilu za občni zbor postavljene na dnevni red. Ako se pa pri obnem zboru nasvetuje sklicati izvanredni občni zbor, se mora o tem sklepati, četudi ni bila ta točka poprej postavljena na dnevni red.

Predmeti obravnave.

§ 26.

Samostojni nasveti o predmetih, ki naj o njih obravnava občni zbor, se morajo pri načelstvu prijaviti pismeno najkasneje do 31. dne meseca decembra. Nasveti, ki jih je načelstvo kasneje prejelo ali ki so se stavili šele pri občnem zboru, so sicer občnemu zboru na znanje dati in je tudi o njih razgovor dopusten. Odkazati pa se morajo v pretres načelstvu, nadzorništvo ali posebnemu odseku. Končno o njih sklepati pa se sme šele pri prihodnjem občnem zboru.

Glasovanje.

§ 27.

Pri vseh glasovanjih odloči absolutna večina glasov navzočih zadržanih. Ob enakem številu glasov je sprejet nasvet, ki glasuje za predsednik.

Glasuje se po volji predsednikovi z dvigom rok ali z dvigom s sedežev. Ako je uspeh glasovanja dvomljiv, naj odredi predsednik poimensko glasovanje, ki se ima vselej vršiti, ako to zahteva četrtina navzočih zadržanih.

Volitvi načelstva in nadzorništva se izvršita izključno po listkih, druge volitve pa po sklepu občnega zbora. Ob enakosti glasov odloči žreb.

Vodstvo občnega zbora.

§ 28.

Občne zbere vodi kot predsednik zadržni načelnik ali njegov namestnik po običajnih parlamentarnih pravilih.

Zapisnikarja občnemu zboru imenuje predsednik. Občni zbor pa izvoli 3 zadržnike, ki overijo, in če treba, popravijo zapisnik ter potrebno število zadržnikov, ki štejejo glasove pri pisanih volitvah.

Zapisnik o občnem zboru ima obsegati število navzočih zadržnikov, stavljene nasvete in storjene sklepe kakor tudi za dodatek volilni protokol. Najdalje tekom 8 dni morajo zapisnik podpisati načelnik zadruga, načelnik nadzorstvenega sveta in trije zadržniki, ki so bili v ta namen od občnega zbora voljeni.

Delokrog občnega zbora.

§ 29.

V delokrog občnega zbora sodi:

- 1.) Volitev članov načelstva, nadzorništva in namestnikov;
- 2.) odobritev računskega poročila in bilance;
- 3.) prememba pravil, toda z dvotretjinsko večino navzočih;
- 4.) določilo plač osebam, ki vodijo zadržne posle;
- 5.) razdelitev čistega dobička ob letnem sklepu, kakor tudi določilo dodatka k rezervnemu fondu;
- 6.) odločitev o vseh prijavljenih pritožbah proti poslovanju in ukrepi na čelstvu in nadzorništva;
- 7.) določitev, koliko deležev sme en zadržnik imeti;
- 8.) določitev o višini hranilnih vlog in posojil držec se meje, postovljene v §-u 15.;
- 9.) določitev obrestne mere za posojila in hranilne vloge, potem določitev rokov za odpoved hranilnih vlog, dalje določitev morebitnih doneskov za protustne namene;
- 10.) določitev temeljnih vodil za plodonosno nalaganje blagajniške gotovine;
- 11.) razdružitev zadruga (§ 26.)
- 12.) določitev pristojbin pri vstopu in prejemu posojil;
- 13.) obravnava nasvetov, ki so jih stavili zadržniki (§ 26.)

Zadržno načelstvo.

§ 30.

Zadržno načelstvo tvori 6 članov, ki jih voli občni zbor na dobo 3 let. Vsako leto izstopi tretjina članov, in sicer v prvih dveh letih po žrebu, kasneje pa zaradi potekle uradne dobe. Dotični smejo biti zopet voljeni.

Za dobo enega leta voli občni zbor dva namestnika. Ako izstopi kak član načelstva, se pokliče vanj oni namestnik, ki je dobil več glasov, sicer odloči žreb.

Člane načelstva legitimira volilni zapisnik.

Takoj po volitvi se zbera člani načelstva ter volijo za dobo enega leta iz svoje srede načelnika, njegovega namestnika in blagajnika. Izid je c. kr. trgovinski sodniji z zapiskom o volitvi naznaniti in priložiti pisмено izjavo, da so sprejeli volitev.

Člani načelstva imajo pred trgovinsko sodnijo podati svoj podpis ali pa vpsolati poverjene podpise.

Pisanje firme.

§ 31.

Firma se piše tako, da se podpišeta pod tiskano ali kogarkoli pisano zadržno firmo načelnik ali njegov namestnik in še drugi član načelstva.

Delokrog načelstva.

§ 32.

Načelstvo zastopa zadrugo sodno in izvensodno. Ono jo upravičuje in zavezuje v vseh pravnih poslih, ki jih sklene v svojem imenu.

Načelstvo vodi zadržne posle po določbah zakona in pravil samostojno, v kolikor ni vezano po pravilih na pritrđitev občnega zbora (§ 29.) Ono nastavlja zadržne uradnike in služabnike in ima skrbeti za redno poslovanje, posebno za pravilno vodstvo registra (§ 7.) in zadržnih knjig.

Člani načelstva ne smejo za dobo svojega uradovanja pri zadržni niti posojila vzeti niti postati poroki drugim zadržnikom. Člani načelstva, ki bi v tej svoji lastnosti določbam zakona ali teh pravil ravnali nasproti ali bi prekoračili svoj delokrog, jamčijo osebno in solidarno za nastalo škodo.

Poslovni red načelstva.

§ 33.

Posli načelstva se, izvzemši takih, ki se lahko kurentnim potom rešijo, obravnavajo v rednih sejah. Vsak mesec se ima vršiti redna seja, ki je sklepčna, ako so bili povabljeni vsi člani načelstva in nadzorništva in so navzoči 4 člani načelstva, med njimi načelnik ali njegov namestnik. Sklepa se z večino glasov; ob enakem številu glasov je predlog propal.

O obravnavah je pisati zapisnik. Le-ta je, ako obsega imenovanje uradnikov in uslužbencev, njihova legitimacija.

Nadzorništvo.

§ 34.

Nadzorništvo tvori 5 zadržnikov, ki jih voli občni zbor in ki niso v načelstvu. Nadzorništvo se konstituira z volitvijo načelnika in njegovega namestnika. Ta dva vodita posvetovanja in posle nadzorništva ter oskrbujeta občevanje z načelstvom.

Glede dveh namestnikov, njih poklicanja v nadzorništvo, takisto glede uradne dobe in dopolnilne volitve veljajo enake določbe kakor za načelnikštvo.

Delokrog nadzorništva.

§ 35.

Nadzorništvo čuva nad poslovanjem načelstva. Pravico ima se vsak čas s posvetovalnim glasom udeleževati sej načelstva, vse na poslovanje se nanašajoče knjige in spise, blagajnico in dokumente pregledati in pri nastalih nerednostih vse za varnost zadržnega obstanka potrebne navedbe ukreniti. Nadzorništvo mora posebno letne račune in bilance s primerjanjem knjig in blagajnice natančno pregledati in o tem poročati občnemu zboru. Nadzorništvo sme ukazati, da se skliče izvanreden občni zbor, ako je to v interesu zadruga. Nadzorništvo ima svoje seje po potrebi, kadar jo skliče načelnik ali pa če to predlagata dva člana.

Izključenje od načelstva in nadzorništva.

§ 36.

V načelstvu in nadzorništvu ne smejo biti:

1. uradniki ali zastopniki podobnih zadrug;
2. osebe, ki niso neoporečne, potem taki, ki so v preiskavi zaradi hudodelstva ali prestopka iz dobičkaželjnosti ali proti pravosti, ali ki so pravoveljavno obsojeni.

Razdružitev zadruga.

§ 37.

Zadruga se razdruži:

1. ako to sklene občni zbor;
2. ako pride v konkurz in
3. ako to odredi upravna oblast.

Po sklepu občnega zbora se sme zadruga le tedaj razdružiti, ako se je za ta sklep sklical poseben občni zbor in so bile navzoče najmanj tri četrtine vseh zadržnikov, ki so razdruženje sklenili z dvema tretjinama vseh oddanih glasov. Ako je bil občni zbor, sklican v ta namen, nesklepčen, se skliče po preteku štirih tednov vnovič občni zbor, ki sme pri vsakem številu došlih zadržnikov z dvotretjinsko večino skleniti, da se zadruga razdruži.

Likvidacija zadruga.

§ 38.

Glede likvidacije veljajo §§ 41—52 zakona z dne 9. aprila 1873. l.

Objave zadruga.

§ 39.

Vse objave zadruga se izvrše ali po šolskih časopisih ali pa po posebnih objavah do vseh zadržnikov.

Registrowanje zadruga.

§ 40.

Ta pravila kakor tudi vsaka poznejša izprememba se vpiše v zadržni register c. kr. deželne kot trgovske sodnije v Ljubljani. Za registrowanje mora skrbeti načelstvo.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovoljno pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino pa prejema gosp. Francišek Črnogoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljave naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{8}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljene po dogovoru. Priloge poleg poštnine 8 K.